

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2020-47

30.1.2020

Yrkesskadeforsikringsforeningen

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Falt i en trapp – ansatt – årsakssammenheng – yfl. §§ 2 og 10.

Klager hadde hatt arbeidstrening hos en bedrift via Nav. Bedriften gikk konkurs 11.1.16 og alle ansatte ble omgående oppsagt. En del av de tidligere ansatte reetablerte selskapet i form av et nytt aksjeselskap med samme navn og lokaler. Det nye selskapet startet opp driften 1.2.16 og tegnet ny yrkesskadedekning. Klager falt i en trapp i lokalene 27.1.16. Tvist om klager var yrkesskadedekket 27.1.16, og subsidiært om det forelå årsakssammenheng mellom hendelsen og hans senere plager/tap. Nemnda bemerket at saken reiste bevismessige spørsmål som ikke egnet seg for skriftlig saksbehandling og konkluderte med at saken måtte avvises fra Finansklagenemnda.

Saksfremstilling

Klager (f. 1982) falt 27.1.16 i en trapp i lokalene til en bedrift som var blitt slått konkurs 11.1.16 og hvor de ansatte var sagt opp med omgående virkning. Noen av de tidligere ansatte var imidlertid i gang med å reetablere virksomheten i form av et nytt aksjeselskap med samme navn. Denne nye bedriften – N. – var under stiftelse, da klager falt. N., under stiftelse, inngikk 25.1.16 avtale med konkursboet om kjøp av produksjonsutstyr og inventar/løsøre og 27.1.16 avtale om leie av forretningslokalet til den tidligere bedriften, fra 1.2.16. N. startet sin drift 1.2.16 og har fra dette tidspunktet en avtale om yrkesskadedekning. Personale ble ansatt i N. med virkning fra 1.2.16 og har mottatt lønn, mv. fra dette tidspunktet. De som var i lokalene siste uken i januar 2016, har ikke mottatt betaling for det.

N., under stiftelse, kjøpte 14.1.16 et hylleselskap. Endring av selskapets formål er registrert i Foretaksregistret 2.2.16.

Klager hadde før hendelsen i januar 2016 vært ute av arbeidslivet i flere år pga. psykiske plager, (angst og tvangslidelse). Det finnes mange ganger notater om psykiske plager, og noen, blant annet den 25.10.12, som omtaler ryggplager før hendelsen.

Den 22.2.16 noterte fastlegen:

For tre uker siden skled han i trapp mens han var på jobb (praksisplass) ved ... Slo seg kraftig over setepartiet og nedre del av korsryggen. Har vært mer/mindre sengeliggende etter dette. Ikke Ischialgi. Svært palpasjonsømt over sacrum og i korsryggen.

Henviser ham til rtg LS-columna med tanke på å utelukke evt. kompresjonsfraktur.

... Han forteller om vanskelig situasjon pga angst. Vurderer seg selv som ufør. Jeg orienterer om at han i liten grad har forsøkt behandling og etter det jeg forstår, har nok også utprøving av arb.evne hatt for lite omfang ... Diagnose(r) P74 Angstlidelse.

I epikrise fra sykehuset Ø. 27.2.16 heter det under Aktuelt:

Pasienten falt for en måned siden 7-8 trappetrinn, trappen var nyvasket og pasienten gled. Husker ikke helt hvordan han landet, men fikk umiddelbart sterke smerter i korsryggen og følte at han skulle besvime. Intet

hodetraume. Pasienten forteller at han siden fallet kun har ligget i sengen sin, har fått hjelp av sin mor til måltider og å komme seg på toalettet, har den siste uken prøvd å gå litt mer, men på grunn av sterke smerter i korsryggen har han ikke fått gått så mye. ...

Det heter i en e-post 19.4.16 fra Navs jobbveiledere og fastlegen blant annet at klager "underrapporter sine egne plager i stort monn for ikke å bry noen".

I legeerklæring ved arbeidsuførhet, datert 14.5.16, oppgir fastlegen som hoveddiagnose Angstlidelse og bidiagnoser Tvangslidelse og Brudd rygg.

I skademelding til Nav 30.5.16 skrev klager at han falt "ned våte og glatte trapper uten gelender. Det var ikke satt opp noen varsler for at stedet var nyvasket. OBS: (Bedriften) gikk konkurs så dette skjedde rett ved starten at det nye bedriftet".

Det fremgår av en arbeidsevnevurdering av 22.7.16 at klager ifølge AA-registeret ikke hadde vært i jobb siden sommeren 2010, og hadde mottatt AAP siden juli 2012. Han var i arbeidstrening hos bedrift L. et par dager i mai 2015, men dette falt bort pga. frykt/angst. Klager forsøkte å komme i gang hos bedriften i en produksjonsmedarbeiderjobb i desember 2015/januar 2016.

Rådgivende overlege i Nav uttalte 26.1.17 at skademekanismen kunne være egnet til å medføre kompresjonsbrudd: "Slike brudd kan komme uten traumer, men det er da gjerne hvis det samtidig forekommer benskjørhet, noe det ikke er beskrevet her, hos en så vidt ung person vil det oftest ha sammenheng med traumehendelse". Han la til grunn at det forelå brosymptomer og at det ikke var beskrevet andre forhold som ga en mer sannsynlig forklaring på kompresjonsfrakturane. Det heter videre:

Det er vanlig å stille krav om at det bør foreligge medisinsk dokumentasjon for akuttsymptomer innen cirka tre døgn for godkjenning, dersom det ikke foreligger spesielle forhold. Bruker beskriver å ha svært sterk sosial angst som også innebærer en lav selvfølelse og store problemer med å bry lege. Dette er vanlig ved slike plager. Videre kan hans fremstilling på arbeidsplassen av at det gikk bra etter fallet ha sin naturlige forklaring i at han syntes det var vanskelig med fokus fra de andre ansatte, noe som er beskrevet å være svært utfordrende for ham i slike arbeidsrelaterte forhold. Undertegnede har derfor kommet til at når saken ses helhetlig er det en sannsynlighetsovervekt ut fra de medisinske forhold som tilsier en årsakssammenheng mellom skadehendelsen og kompresjonsfrakturane i ryggen. ...

Nav godkjente, etter avslag, "KOMPRESJONSFRAKTUR I RYGG" som yrkesskade, jf. vedtak 27.1.17. Det ble presisert at de deler av ryggplagene som skyldes "funn av slitasjeforandringer i thoracalcokumna på påleiringer og forkalking samt osteofyttedannelse" ikke godkjennes som yrkesskade. Nav har innvilget yrkesskadefordeler for 20 % av den nedsatte arbeidsevnen.

Nav traff 10.12.15 vedtak om arbeidsrettet tiltak – arbeidspraksis i ordinær virksomhet - for klager i bedriften som gikk konkurs. Vedtaket gjaldt tidsrommet 14.12.15-30.1.16.

Det heter i et notat opprettet av en saksbehandler v/Nav etter telefonsamtale med en ansatt i N., L., 14.3.16:

... jeg ringte ifbm at ... hadde skidd og slått seg i trappen på arbeidsplassen, mens han var på praksis. L bekreftet at dette hadde skjedd, men hadde ikke fått med seg at han var blitt skadd i og med at han fortsatte å arbeidet etter at han skled.
Jeg opplyste L om at de plikter å melde i fra om slikt. L lovte å ringe UT tilbake dagen etter, men måtte først snakke med sjefen (La)

Nav anmodet 31.1.16 om å få opplyst Ns yrkesskadeforsikringsselskap, og purret på tilbakemelding etter samtalen med L. Det er også fremlagt kopi av et telefonnotat etter samtale mellom Navs saksbehandler og daglig leder M. 31.3.16:

...

Jeg opplyser om at praksisplassen er registrert i systemet, men at vi fremdeles mangler registreringsskjemaet for tiltaksarrangører med underskrifter fra partene. M opplyser da om at de i god tro har trodd at dette var i orden og at NAV allerede hadde mottatt dette. M ønsket å få tilsendt nye papirer i tilfellet det er mulig ordne dette i ettertid, men tillegger at de ønsker å forhøre seg med forsikringsselskapet sitt (Gjensidige) først.

M sier at han husker at ... gled og slo seg på jobb. Han betyr at de har til hensikt at ting skal gå rett for seg, Jeg sier at det er et minimumskrav fra NAV sin side at forsikring og slike ting skal gjøres rett og være i orden og at NAV må være kritiske til bruken av arbeidstrening som virkemiddel hos bedrifter der disse tingene ikke er i orden.

Nav har også bedt N. fylle ut skademelding. I skademeldingen til Nav 18.7.16, skriver bedriftens leder at:

... var utplassert hos ... av Nav og vi har ikke mottatt noen papirer på han. Han var her 1-2 dager. Han falt nederst i en trapp og jobbet videre ut dagen uten problemer. ... kan ikke se at dette var noen skade. ... var ikke ... sin arbeidsgiver.

Klager kontaktet bedriften N. 27.9.16. N svarte 11.10.16:

... og tror at dette må være en misforståelse da ... ikke er tilknyttet ... Det er heller ikke noen signert avtale mellom NAV og N vedrørende ... som jeg kjenner til. Det var samtaler med NAV, men ingen avtale.

Slik vi forstår dette er det NAV som har en avtale med ... og henvendelsen bør rettes til hans saksbehandler.

I brev 3.11.16 til N. viste klager til at det fremgår av et Rundskriv fra Nav at Justisdepartementet har uttalt at plikten til å tegne yrkesskadeforsikring ligger på de bedrifter hvor arbeidet (arbeidsutprøvingen) utføres. Samtidig meldte klager krav direkte til Ns yrkesskadeforsikringsselskap.

N. bestred ansvar, og opplyste at den tidligere bedriften hadde inngått avtale om arbeidstrening med Nav/klager i 2015 og at klager hadde utført arbeid til selskapet ble slått konkurs 11.1.16. Nav hadde i andre halvdel januar 2016 muntlig tatt kontakt om muligheten for avtale om arbeidstrening med den nye bedriften. Det ble gitt tilbakemelding om at det burde være mulig å få til når driften startet opp i februar. Bedriften fikk ikke noe skriftlig fra Nav i januar 2016. Klager dukket opp i lokalene siste uken i januar uten å være bedt om å komme. Han var til stede 27.1.16 og ved lunsjtider hørte de andre en lyd og gikk for å se hva som hadde skjedd. Klager sto ved en trapp, og fortalte at han hadde falt ned fra den, samt ga uttrykk for at det gikk bra med ham. Han ble spurt senere samme dag om hvordan det gikk med ham, og gjentok at det gikk bra. Etter den dagen viste han seg ikke mer i lokalene.

Det er også redegjort for Navs kontakt med M. 31.3.16 hvor Nav ønsket kopi av skademeldingen. M. hadde svart at det ikke var blitt fylt ut noe skademelding da det ikke ble sett på som en skade og at bedriften ikke hadde noe avtaleforhold med Nav/klager. Den 8.4.16 ringte Nav til daglig leder M. og forklarte at Nav "ikke hadde/fant noen avtale om arbeidstrening for (klager), men han ønsket å komme til (bedrift Ns.) lokaler slik at de kunne signere en avtale tilbake i tid", noe som ble avslått. Nav ba N. fylle ut skademeldingsskjema, jf. brev 8.7.16. Skjemaet ble fylt ut selv om selskapet var uenig i at det var klagers arbeidsgiver og i at det hadde skjedd en skade.

Klager meldte krav til Nav under Navs ansvar- og ulykkesforsikring 9.12.16.

Ns yrkesskadeforsikringsselskap avslo kravet 3.1.17 fordi hendelsen hadde skjedd før avtalen trådte i kraft.

Klager meldte saken til YFF 23.1.17. I skademeldingen er tatt inn en e-post fra klager til advokaten hvor klager gjennomgår uttalelsene fra Ns advokat i brevet av 24.11.16:

" ...

I den siste uken i januar 2016 dukket ... opp i lokalene, uten at han var blitt bedt om å komme"

Dette stemmer ikke. Vi alle fikk beskjed at ... ville kanskje gå konkurs, men at de hadde, flere muligheter og at hvis det gikk som de håpet (noe det gjorde) ville alle fremdeles beholde jobbene dems men måtte signere nye kontrakter. I denne tiden var vi "Nav folk" spurt om og bli igjen og arbeide på diverse små jobber rundt omkring, blant annet med og sette etikker på pizza esker ... Så det var ikke kun jeg som ble spurt om og møte opp, men alle andre "Nav folka" også.

...

Klager har kommentert Ns omtale av hendelsesforløpet i brev av 24.11.16, særlig at han satt nedenfor det siste trinnet og slet med å puste. Vaskemannen var vitne til fallet. Klager satt rolig resten av dagen. N. skal både før og etter konkursen ha gjort det klart at de ønsket ham i firmaet, og det var tett kontakt med Nav om dette.

Ns advokaten innhentet erklæringer fra to ansatte, hhv. G. 23.5.17 og B. 24.5.17. G. erklærte:

...

Jeg husker også at L hadde snakket med ... ang at han kunne begynne igjen i arbeidspraksis, men at dette måtte gå igjennom saksbehandler.

Han skulle da få muligheten når N skulle starte opp igjen.

I et par uker før vi tok over lokalene og før nye N ble registrert, puslet vi som skulle starte opp igjen (frivillig) med rydding og tilrettelegging.

det var i disse tider ... sa han skled i trappen når han bar noe ned.

Jeg må si at jeg er usikker på hvorfor han var der, før vi hadde startet opp og før nye N hadde blitt registrert der.

Ingen av oss hadde bedt han om det.

B. skrev blant annet:

...

Da det de nye fakta rundt N og vårt nye eierskap, hadde jeg en prat rundt dette med ...

... fikk selv i oppgave å snakke med sin saksbehandler rundt dette, og at saksbehandler skulle ta kontakt med meg, ang nyoppstart ..., så løsningen ble da at han kunne komme og gjøre puslearbeid, så fort han hadde pratet med saksbehandler

Pga ett av sine ... problemer, var hans rygg som han hadde skadet under aktiv kjøring av sykkel i utlandet, hadde han et forbud mot å løfte/bære tungt, og dette var de fleste ansatte hos N også bekjente med, og med instruksjoner om å bistå ham med løfting/bæring om han trengte dette.

G og meg selv var også i flere møter med Nav saksbehandlere, deriblant ...s tidligere saksbehandler, som syntes det var utrolig flott at han fikk starte hos oss igjen ...

Her ble det også tatt opp at saksbehandler ikke var å få tak i, og da fikk vi den tilbakemeldingen, at vedkommende var på ferietur til syden, men hun skulle gi beskjed om dette asap.

...

Så i det mest vesentlige, så var ... hos oss på N i egen regi, ut ifra samtaler han hadde hatt med sin saksbehandler fra Nav, hvor ... hadde omgivelig fått beskjed om å bare fortsette, så skulle saksbehandler ta kontakt med oss, og viderføre den kontrakten han hadde ifra tidligere N som gikk konkurs.

Yff avslo kravet 8.2.18, blant annet under henvisning til at forsikrede ikke var "på arbeidsstedet i arbeidstiden" 27.1.16, jf. yfl § 10 (bedriftsvilkårene).

Klager anførte 3.7.18 at det burde innhentes en spesialisterklæring, men det viktigste var likevel å avklare ansvarlig selskap. Det heter videre at en Nav-saksbehandler har bekreftet "at ikke bare ... men også de andre på tiltak fikk beskjed om å komme tilbake".

YFF avslo på ny kravet 10.9.18, under henvisning til at bedriftsvilkårene ikke var oppfylt, og at han heller ikke var arbeidstaker på skadetidspunktet. YFF viste videre til at årsakssammenheng mellom

hendelsen og hans plager ikke var sannsynliggjort. Det dekket likevel deler av klagers utgifter til juridisk bistand.

I e-post fra klagers advokat datert 26.11.18 er gjengitt to e-poster fra en saksbehandler i Nav, begge datert 3.7.18:

E-post 1: Jeg har ingen epost som kan bekrefte dette, men han som alle de andre fikk beskjed om å komme tilbake, dette kommer fra min hukommelse.

Husker jeg var hjemme hos ... og vi snakket om disse ryggsmertene etter fallet hos N.

Jeg mener å huske at konkursboet ble tatt over av noen andre og at de i en kort periode kjørte produksjon. Det var en annen fra oss også som var i jobb der på den tiden.

E-post 2: Jeg husker ikke om jeg kjørte han på jobb, for jeg kjørte flere dit. Vi hadde ho jenta der også. Godt mulig jeg kjørte han, men husker at alle fikk beskjed om å komme tilbake.

YFF opprettholdt avslaget 11.12.18. Klager ba deretter om at YFF dekket innhenting av spesialisterklæring, noe YFF avsto.

YFF har opplyst at det hadde varslet "nye" N om et mulig regresskrav, men hadde stilt saken i bero i påvente av en avklaring av klagers krav mot YFF." Det fremgår av brev fra bedriften Ns representant at han aldri har opplyst at klager var på jobb den dagen. Det heter videre i brevet:

Til sakens opplysning hadde ... ikke fortrinnsrett til ansettelse i "nye" N. Eventuelt arbeid for det selskapet var betinget både av at NAV kom med forespørsel om selskapet var villig til å inngå avtale om arbeidstrening, og at selskapet hadde samtykket i at ... kunne utføre arbeid på tiltak der.

Klager har i det vesentlige anført at vilkårene for erstatning er oppfylt i saken. Da han skadet seg, var han på jobb i N. under stiftelse. Det ble vedtatt nyregistrering av virksomhet allerede tre dager etter at det ble meldt oppbud. At han var i arbeid for N. fremgår av egen forklaring, og kilder som ikke har egeninteresse i utfallet av saken, herunder Ns telefonnotat 31.3.16. Notatet viser at daglig leder i N. erkjente at klager hadde vært utsatt for en arbeidsulykke på jobb. Notatet er nedtegnet umiddelbart i etterkant, jf. forvaltningsloven § 11 d annet ledd. Dokumentet må anses å ha stor troverdighet i motsetning til en forklaring avgitt senere og til støtte for egen ansvarsfrihet. Også jobbspesialisten ved Nav har bekreftet at klager og andre ble bedt om å komme tilbake. Det må være hevet over tvil at han ble bedt om å møte til videre arbeid.

Det har formodningen mot seg at klager skal ha møtt opp og utført konkret arbeid uten å ha blitt bedt om det fra de som bestemte, jf. klagers forklaring og uttalelsene fra Navs ansatte. Det er ikke tvilsomt at arbeidet ble utført som en direkte følge av en instruksjon om hva klager konkret skulle gjøre med tanke på dokumentasjonen om klagers psykiske plager/angst.

Det foreligger dokumentasjon av akuttsymptomer. Navs rådgivende overlege har konkludert med årsakssammenheng til ryggbruddet.

YFF har ikke innhentet eller fremlagt medisinsk dokumentasjon til støtte for egen anførsel om andre årsaker til arbeidsuførhetene.

YFF har i det vesentlige anført at klager ikke var omfattet av yrkeskadeforsikringsordningen på skadetidspunktet ettersom bedriften hvor han var utplassert gikk konkurs 11.1.16. De ansatte ble sagt opp og avtalen om arbeidspraksis ble ikke videreført. Da klager møtte opp 27.1.16 – uklart av hvilken grunn – var han ikke "på arbeidsstedet i arbeidstiden", jf. folketrygdloven § 13-11. Han var ikke blitt bedt om å komme, jf. daglig leder Ms forklaring. Redegjørelsene fra tre av de som senere startet opp virksomheten, viser at alle bestrider at klager var blitt bedt om å møte opp for å hjelpe til ved oppstarten. Det fremstår som mest sannsynlig at Nav instruerte klager om å dra til den "nye" bedriften, uten at dette var avtalt eller formalisert med bedriften.

Det foreligger ingen opplysninger som tilsier at det forelå muntlig eller skriftlig avtale om arbeidsrettet tiltak i den "nye" bedriften. Det er heller ikke plausibelt at initiativtakerne i en bedrift under stiftelse, uten ansatte, skulle ha inngått en avtale med Nav om å stå som tiltaksarrangør. Videre er det lite sannsynlig at Nav i løpet av få dager kontrollerte og godkjente den "nye" bedriften som tiltaksarrangør i tråd med reglene i tiltaksforskriften. Reelle hensyn tilsier at det må foreligge et formaliseringskrav tilknyttet arbeidstiltaket, og da i form av aksept fra bedriften. Ellers vil bedriftene kunne risikere å bli påtvunget ansvar og plikter de ikke kjenner.

YFF har også anført at det ikke er sannsynliggjort årsakssammenheng mellom klagers helseplager/ arbeidsuførhet og hendelsen. Han oppsøkte ikke lege før 22.2.16, og årsakskriteriene – særlig hva gjelder akuttssymptomer – fremstår klart nok som ikke oppfylte. Forenlighetsvilkåret er heller ikke oppfylt. Han hadde ryggplager fra før, noe som også var tema den korte perioden han jobbet hos bedriften, og det er beskrevet slitasjeforandringer samt funn som indikerer revmatisme. Navs rådgivende overleges vurdering kan ikke legges til grunn. Når det gjelder uførheden, har YFF vist til at klager lenge har vært helt eller delvis ufør grunnet psykiske problemer.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken reiser flere spørsmål. Det prinsipale er om klager var ansatt hos bedriften N. på tidspunktet for hendelsen. N. bestrider at det på skadetidspunktet hadde ansatte og også at det hadde inngått avtale med Nav om arbeidsrettede tiltak for klager.

Nemnda er kommet til at saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling og at saken derfor må avvises, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d som åpner for å avvise en sak fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål", jf. FinKN 2019-519, FinKN-2017-408 og FinKN-2018-077.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Saken avvises fra Finansklagenemnda.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingrid Sande Kvålen (forbrukerrepresentant).